Terug in de tijd en weer naar NU (II)

In De Eendenkooi van december 2018 schreef ik over onze waarschijnlijk oudst bekende voorouders en over Huys te Woude aan de Ringdijk in Ridderkerk. Ik schreef toen op basis van wat ik toen wist of meende te weten. Bij een van mijn bezoekjes aan de Oudheidskamer in Ridderkerk kwam ik te weten dat de Oudheidskamer binnenkort van een journaliste, Mevrouw Saay, een archiefdoos met stukken over het Huys te Woude zou krijgen. Mevrouw Saay had van alles en nog wat verzameld wat met het Huys te Woude te maken had. Ik zei dat ik heel graag kennis wilde maken met de inhoud van die doos voordat deze in het archief opgeborgen zou worden. Men vond dit prima en zo was ik drie donderdagmiddagen te gast in de mooie kamer van de Oudheidskamer. Wat ik onder ogen kreeg is aanleiding voor het tweede deel van "Terug in de tijd ...". Ik las diverse malen dat het bij het geslacht Van den Woude om een Delflands geslacht zou gaan. Er zou sprake zijn van een ridderhofstad met de naam Woude in Naaldwijk. In 1430 wordt een dergelijke hofstad genoemd. Het zou mogelijk gaan om een deling van het goed De Woerd en na de dood van ene Hughe van den Woude kort voor 1400 weer verenigd met het oorspronkelijke goed.

Onwillekeurig denk je bij de naam Van den Woude ook aan het ons zo bekende 't Woudt. In een artikel over 't Woudt kwam ik ene Jacob van den Woude tegen, samen met ons bekende plaatsen als Woutweg en Lierhand.
De naam van de polder Woude en van de Heerlijkheid Woude in Ridderkerk zijn in ieder geval afgeleid van de naam van het geslacht Van den Woude. In de Riederwaard waar het Huys te Woude ligt kwam ik ook de namen tegen van geslachten als Alcmade, Vorscoten en Teylinghe (oude schrijfwijze).

In 1398 sterft de laatste eigenaar van Huys te Woude met de naam Van den Woude, weer ene Hughe, kinderloos. Het goed gaat over naar de zonen van de twee zusters van Hughe, te weten Willem of Wouter van Mijnden uit het huis Van Amstel en aan Willem van Brakel. Een halve eeuw later is het goed weer van een familie, namelijk van Beatrijs van Mijnden die getrouwd is met Willem van Zuilen van Nijevelt. De Wouwse polder en de Heerlijkheid Woude is door huwelijken en vererving daarna in het bezit gekomen van families als Huyghens en Muys van Holy. Jacob Muys van Holy, Schout van Dordrecht en Baljuw van Holland, was Heer van Kethel, Woude en Spaland. Hij bouwt in het begin van de zeventiende eeuw de kapitale boerderij Huys te Woude, dichtbij de plek van het middeleeuwse Huys te Woude. Het wapenschild van Woude heeft dan niet meer de drie rozen, waarmee onze oudst bekende voorouders zegelden, maar drie wassende manen van zilver te midden van een gouden balk op een lazuren (blauw) schild.

In mijn eerste artikel over het Huys te Woude schreef ik dat het kasteeltje na de Sint Elisabeths vloed eeuwenlang vergeten was. Het was na 1421 wel verdwenen maar zeker niet vergeten door de mensen die toen leefden. Het allereerste Huys te Woude was ook geen boerderijachtige ridderhofstad, maar een "rond slot", zoals ik ergens vond. Het was als volgt beschreven: "Huys te Woude is vanouds geweest een Heerlijke Ridder-hofstede, als blijken mach bij de fundamenten van 't principale Huys, die man noch buytens Dijks kan tasten, zijnde 't selve geweest een rond Huys, in zijn kruys of center wijd 48 of 50 voeten (= ca. 17 meter), de landerijen daartoe behorende groot geestimeerd omtrent 70 Mergen, dewelke oorspronkelijk te leen gehouden zijn van den Grave van Belois en na desselfs overlijden gedevolveerd wesende op de Graven van Holland." Waarschijnlijk heeft onze oudst bekende voorvader Hughe van den Woude de Oude op dit ronde slot gewoond. Het latere Huys te Woude was (en is de ruïne van) een rechthoekig kasteeltje. Ronde kastelen zijn ouder dan vierkante of rechthoekige. Ook in de kastelenbouw was sprake van mode en/ of voortschrijdend inzicht. Nog in de zeventiende eeuw kon men bij laag water van de toenmalige Merwede de fundamenten van het ronde kasteel zien. Het lijkt mij niet uitgesloten dat een nieuw kasteel gebouwd moest worden omdat de plek van het oude kasteel steeds meer door hoog water bedreigd werd. In de zestiende eeuw hebben Heren van Woude in de Wouwse polder een ronde duiventoren gebouwd als herinnering aan de oude verdwenen kastelen. De duiventoren, te zien op oude kaarten, heeft niet heel lang gestaan.

Lees verder op pagina 11

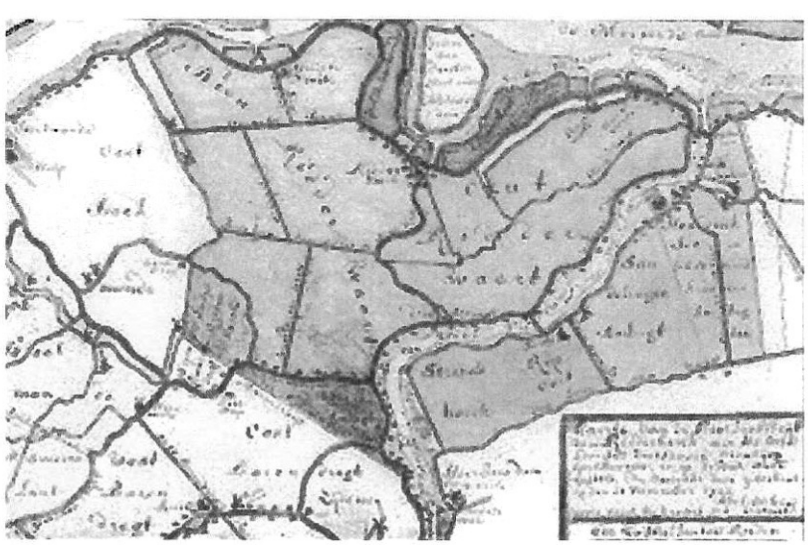

Kaart van de Riederwaard
(foto internet)

Het was mij een waar genoegen te mogen grasduinen in die archiefdoos in de Oudheidskamer van Ridderkerk. Wat ik uit die doos gehaald heb, is wat ik er mee aankon. Een en ander verdient het om door deskundigen nader bekeken te worden. Ik hoop dat het Bestuur van de Stichting dit laat doen, zoals eerder in het verleden deskundigen gekeken hebben naar de geschiedenis van onze familie. Ik loop dan het risico er compleet naast te zitten, maar dat heb ik er graag voor over.

De laatste tijd heb ik een aantal boeken gelezen over het Graafschap Holland en over de ridderschap in de Middeleeuwen in dat graafschap. Ik noem zo meteen de titels van die boeken. Ik kan ze van harte aanbevelen aan wie geïnteresseerd is in de middeleeuwse geschiedenis van het Westen van Nederland. Internet biedt meer informatie over auteurs en boeken. De boeken zijn te koop, maar ook te vinden in openbare bibliotheken. Mijn "Ridderschap in Holland" kwam vanuit Velsen in 4 dagen tijd naar Sliedrecht.

Henk 't Jong : De Dageraad van Holland
Antheun Janse : Ridderschap in Holland
Frits van Oostrom : Nobel Streven

Sliedrecht, februari 2019
Piet van der Kooij - A.XIV 088.03.03, Gen. Van der Kooij, 2013

0-0-0-0-0-0-0-0-0

Opoe Kooijdag

Op 4 augustus 2018 kwamen we als kleinkinderen van onze opoe Aaltje v.d.Kooij – Voorwinden (A.XII 088) bij elkaar. We doen dit om de twee jaar omstreeks opoe's verjaardag op 5 augustus. Dit keer was het georganiseerd in De Krom in Oud Alblas. We waren met 21 familieleden. Helaas waren er sinds de vorige bijeenkomst weer drie familieleden overleden.
In De Krom was het weer een leuk weerzien. Zowel de koffie als later de lunch konden buiten op het terras worden genoten. Tijdens dit gebeuren werd er natuurlijk heel wat afgebabbeld.
Het was de bedoeling dat we een boottocht zouden maken op de Graafstroom. Dit kon niet doorgaan vanwege de hoge waterstand op deze rivier. Om uitdroging van de polder in deze droge zomer te voorkomen werd er water van de Lek in de Graafstroom gepompt. Hierdoor was het niet mogelijk om onder de bruggen door te varen.
Er werd uitgeweken naar Kinderdijk en dat hebben we geweten. Op ons verzoek waren de ramen open en dat leverde een aantal natte "pakken" op. Op de diverse bruggen stonden jongens die telkens als we onder een brug door voeren een "bommetje" maakten, zodat het water naar binnen golfde. Dit kon evenwel ons plezier niet bederven want door de warmte waren we weer heel snel opgedroogd. Na de tocht werd er nog een drankje genuttigd, waarna het afscheid kwam. Hopelijk kunnen we elkaar over twee jaar weer ontmoeten.

Janny Gielen-v.d.Berg.